

Utökning av lånetak för kommunen

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen fattar följande beslut.

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att utöka kommunens lånetak för egen del med 700 miljoner kronor till 1 857 miljoner kronor, samt att utöka lånetaket för koncernbanken i sin helhet med motsvarande belopp.

Sammanfattning av ärendet

All upplåning för kommunen och dess helägda bolag sker i kommunens namn, med vidare utlåning till de kommunala bolagen, det vill säga genom att kommunen agerar koncernbank.

I samband med Mål och budget 2024-2026 beslutade kommunfullmäktige om ett lånetak på 3 450 miljoner kronor (utöver checkkredit) för koncernbanken i sin helhet. Fördelat på 1 157 miljoner kronor för kommunen för egen del, 93 miljoner kronor för Nacka Stadshus AB, 1 800 miljoner kronor för Nacka vatten och avfall AB, 375 miljoner kronor för Nacka Energi AB och 25 miljoner kronor för Nacka Energi Försäljning AB.

Per den 30 april uppgår låneskulden till 2 450 miljoner kronor, varav kommunen för egen del 807 miljoner och bolagen 1 643 miljoner kronor.

Lånetaket för kommunen (för egen del) bedöms ha behov av en utökning med 700 miljoner kronor och som en konsekvens av detta behöver koncernbankens sammantagna lånetak utökas med motsvarande belopp. Enligt den senaste rullande 12 månaders likviditetsprognosen prognosticeras kommunen nå sitt nuvarande lånetak i september/oktober.

Det utökade upplåningsbehovet är främst en följd av att markförsäljningar inte genomförs i den omfattning som budgeterades för 2024 samt ett behov av en likviditetsreserv på grund av ovanligt osäkra förutsättningar på inkomster och utgifter.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 3 maj 2024

| | | |
|----------------------|----------------------|--------------------|
| Ordförandes signatur | Justerandes signatur | Utdragsbestyrkande |
|----------------------|----------------------|--------------------|

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det fanns ett förslag till beslut – förslaget från kommunstyrelsens arbetsutskott – och fann att kommunstyrelsen hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Protokollsanteckning

Mats Gerdau lät anteckna följande till protokollet för Moderaterna.

Vi gör stora investeringar i Nacka, både i skolor, idrottsanläggningar, naturen och vägarna. Så bygger vi ett starkt, tryggt och hållbart Nacka för kommande generationer. Investeringarna finansieras dels direkt via skatten, dels via markförsäljningar och dels genom nya lån. Marknadsläget och den lägre byggtakten gör att vissa planerade markförsäljningar skjuts framåt. En följd av detta är att vi nu behöver ta större lån för att klara investeringarna, men vi behöver samtidigt planera för kommande markförsäljningar så att låneskulden inte blir för stor och räntekostnaderna för höga.

Andreas Andersson lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna.

Vi Socialdemokrater har under lång tid varit skeptiska till att Nacka kommun säljer ut så mycket mark. Vi tror att det finns ett värde för kommunen att behålla mark av strategisk karaktär och i högre utsträckning arrendera ut marken för olika behov. Det ger ett värde för Nackaborna att ha inflytande över våra gemensamma behov och resurser. Här har vi svart på vitt ett exempel på de risker ett allt för stort beroende av markförsäljningar innebär för kommunen. I tider av svag bostads- och fastighetsmarknad sinar intäkterna helt med stora effekter för kommunens lånebehov och ekonomiska resultat. Om marken behållits i kommunal ägo hade låneskulden varit högre, men kommunen hade också haft tillgångar av högre värde och en jämnare intäktsström genom arrenden och tomträttsavgälder, något som vore av stort värde i sämre ekonomiska tider.

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan.

När markförsäljningarna inte når de intäktsmål som man räknat med och när kostnaderna för stadsbyggnaden ökat, tvingas kommunen låna pengar för att finansiera nödvändiga projekt. Det visar det vi i Nackalistan under lång tid framfört, att kommunen bygger mycket av sin ekonomi och utveckling på att sälja mark och välfärdsfastigheter. Att förlita sig på markförsäljningar i stor utsträckning för att få ekonomin att gå ihop gör kommunen sårbar. De stora felsatsningar som man har gjort gällande upphöjd Saltsjöbana, Mötesplats Nacka och dålig kontroll på projekt som Kyrkviksparken och Stadshusparken där kostnaderna tillåtits skena, gör att kommunen inte längre har ett ekonomiskt överskott som kan investeras i nödvändiga satsningar och därmed tvingas kommunen till att låna. Detta är ett politiskt haveri som kommer drabba skattebetalarna under många år. Man har under lång tid kallt räknat med att priserna på mark ska fortsätta att stiga, men nu när verkligheten hunnit ikapp och priserna sjunkit under några år skapas stora hål i stadsutvecklingsekonomin.

Tomas Ottosson lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet.

| | | |
|----------------------|----------------------|--------------------|
| Ordförandes signatur | Justerandes signatur | Utdragsbestyrkande |
|----------------------|----------------------|--------------------|

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Nacka kommun behöver öka sitt lånetak och det framgår att det utökade upplåningsbehovet är främst ett resultat av att markförsäljningar inte sker i den omfattning som budgeterades för 2024 samt ett behov av en likviditetsreserv på grund av ovanligt osäkra förutsättningar på inkomster och utgifter. Det är problematiskt att Nacka kommun förlitar sig så mycket på markförsäljningar. Det är ytterst sårbart då det är en intäkt som inte alltid går att räkna med vilket framgår i årets budget då lånetaket behöver ökas och målet om att stadsutvecklingen ska vara självförsörjande inte kan uppnås.

Desha Svenneborg lät anteckna följande till protokollet för Miljöpartiet.

Som Miljöpartiet ser det är det generellt bättre att utöka låneramen än sälja ut egendom eftersom det senare är ett sätt att finansiera investeringar i form av en engångsintäkt som gynnar dagens Nackabor på bekostnad av morgondagens. Vi noterar också med glädje att en stor del av kommunens upplåning sker i form av gröna obligationer, efter ett förslag från Miljöpartiet 2016. Vi hoppas nu att denna finansieringsform kan kompletteras med sociala obligationer, något vi i början av året föreslagit i en motion.

| | | |
|----------------------|----------------------|--------------------|
| Ordförandes signatur | Justerandes signatur | Utdragsbestyrkande |
|----------------------|----------------------|--------------------|